

AAJ-001-0014147

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2016

Economics : Paper - X

(Co-operation - II) (New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 0014147

Time : 2 ½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) પ્રશ્નોના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં આપવા.

(૨) આંતરિક વિકલ્પના આધારે બધા પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

૧ નીચેના પ્રશ્નોના સાચા વિકલ્પ પસંદ કરીને લખો.

૨૦

(૧) રાજ્ય સહકારી બેંકોની કાર્યશીલ મૂડીમાં નાબાર્ડનો હિસ્સો કેટલા ટકા હોય છે ?

(A) ૩૦ થી ૪૦%

(B) ૪૦ થી ૫૦%

(C) ૫૦ થી ૬૦%

(D) ૫૦ થી ૮૦%

(૨) ખેત સહકારી ધિરાણ મંડળીઓ ખેડૂતોને કેવા પ્રકારનું ધિરાણ પૂરું પાડે છે ?

(A) લાંબાગાળાનું

(B) ટૂંકાગાળાનું

(C) મધ્યમ ગાળાનું

(D) ઉપરોક્ત તમામ પ્રકારનું

(૩) જમીન વિકાસ બેંકની કામગીરીની સફળતાનો આધાર કોના પર રહેલો છે ?

(A) કર્મચારીઓ

(B) રજિસ્ટ્રાર

(C) વહીવટી અધિકારીઓ

(D) સભ્યો

(૪) રિઝર્વ બેંકે ખેતધિરાણની જવાબદારી કઈ બેંકને સોંપેલ છે ?

(A) નાબાર્ડ

(B) પ્રાદેશિક ગ્રામિણ બેંક

(C) રાષ્ટ્રીયકૃત બેંક

(D) રાજ્ય સહકારી બેંક

- (પ) ગુજરાત રાજ્યમાં ઈ.સ. ૧૯૬૦માં નાગરિક સહકારી બેંકોની સંખ્યા કેટલી હતી ?
- (A) ૫૦ (B) ૪૧
(C) ૪૫ (D) ૫૫
- (દ) ગુજરાતની ૩૪૦ નાગરિક સહકારી બેંકો સરેરાશ વાર્ષિક કેટલા કરોડ રૂ.નું ધિરાણ કરે છે ?
- (A) રૂ. ૮૦૦૦ કરોડ (B) રૂ. ૮૪૪૬ કરોડ
(C) રૂ. ૭૫૦૦ કરોડ (D) રૂ. ૯૩૦૦ કરોડ
- (૭) સ્વિડનમાં કુલ વસ્તીના કેટલા લોકો ખેતીક્ષેત્રે રોકાયેલા છે ?
- (A) ૨૫% (B) ૧૦%
(C) ૩૦% (D) ૧૫%
- (૮) સ્વિડનમાં કેટલા ટકા જમીનમાં જંગલો આવેલા છે ?
- (A) ૪૫% (B) ૫૬%
(C) ૩૮% (D) ૫૨%
- (૯) કયા દેશના આર્થિક વિકાસમાં સહકારી ડેરી મંડળીઓ મહત્વનો ફાળો નોંધાવી રહી છે ?
- (A) ઈઝરાયેલ (B) બ્રિટન
(C) ડેન્માર્ક (D) ભારત
- (૧૦) ઈઝરાયેલનો ભૌગોલિક વિસ્તાર કેટલા ચોરસ માઈલ છે ?
- (A) ૮૦૦૦ (B) ૧૨૦૦૦
(C) ૭૦૦૦ (D) ૯૦૦૦
- (૧૧) વિશ્વમાં એવા કેટલા દેશો છે જેની ૪૦ ટકાથી વધુ વસ્તી સહકારી પ્રવૃત્તિ સાથે સંકળાયેલી છે ?
- (A) પાંચ (B) બે
(C) ચાર (D) ત્રણ

- (૧૨) મેકલેગન સમિતિ સહકારી શિક્ષણ પર કઈ સાલમાં ભાર મૂકેલ ?
- (A) ઈ.સ. ૧૯૧૨ (B) ઈ.સ. ૧૯૧૯
(C) ઈ.સ. ૧૯૧૫ (D) ઈ.સ. ૧૯૨૯
- (૧૩) સહકારી શિક્ષણ માટે અભ્યાસ વર્તુળની શરૂઆત સૌ પ્રથમ કોણે કરી હતી ?
- (A) એક્સેલ ગોરેસ (B) ડો. માઈકલ બોન્ડ
(C) પ્રો. ટેલર (D) પ્રો. કૂપર
- (૧૪) ડેન્માર્કમાં પ્રથમ સહકારી ડેરીની સ્થાપના ક્યારે કરવામાં આવેલી ?
- (A) ઈ.સ. ૧૮૭૦ (B) ઈ.સ. ૧૮૫૫
(C) ઈ.સ. ૧૮૪૩ (D) ઈ.સ. ૧૮૭૫
- (૧૫) ભારતમાં કેટલી શહેરી સહકારી બેંકો સંપૂર્ણતઃ મહિલાઓ દ્વારા ચલાવવામાં આવી રહી છે ?
- (A) ૨૭ (B) ૩૪
(C) ૪૦ (D) ૨૪
- (૧૬) ડેન્માર્કના ખેડૂતોમાં કઈ લાક્ષણિકતા જોવા મળે છે ?
- (A) પ્રામાણિકતા (B) દેશપ્રેમ
(C) ઉમદા ભાવના (D) ઉપરોક્ત તમામ
- (૧૭) રાષ્ટ્રીય ખેતધિરાણ ભંડોળની સ્થાપના ક્યારે કરવામાં આવેલ ?
- (A) ઈ.સ. ૧૯૫૨ (B) ઈ.સ. ૧૯૬૦
(C) ઈ.સ. ૧૯૫૬ (D) ઈ.સ. ૧૯૫૦
- (૧૮) ભારતમાં Study Team to Co-operative Training અભ્યાસ જૂથની સ્થાપના ક્યારે કરવામાં આવેલ ?
- (A) ઈ.સ. ૧૯૫૬ (B) ઈ.સ. ૧૯૬૭
(C) ઈ.સ. ૧૯૬૦ (D) ઈ.સ. ૧૯૭૧
- (૧૯) ઈ.સ. ૧૯૨૦માં કયા રાજ્યમાં જમીન ગીરવી બેંકની સ્થાપના કરવામાં આવેલ?
- (A) મહારાષ્ટ્ર (B) ગુજરાત
(C) આંધ્ર પ્રદેશ (D) પંજાબ

(૨૦) ભારતમાં કુલ કેટલા સહકારી તાલીમ કેન્દ્રો ચાલે છે ?

(A) ૫૦

(B) ૮૦

(C) ૯૦

(D) ૯૬

૨ ભારતમાં સહકારી પ્રવૃત્તિમાં રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાનો ફાળો તપાસો. ૧૦

અથવા

૨ વિવિધલક્ષી સેવા સહકારી મંડળીઓનું મહત્વ અને મર્યાદાઓ ચર્ચો. ૧૦

૩ ભારતમાં સહકારી પ્રવૃત્તિની સફળતા માટે શિક્ષણ, તાલીમ અને પ્રચારના સાધનોનું મહત્વ સમજાવો. ૧૦

અથવા

૩ ડેન્માર્કની ડેરી સહકારી મંડળીઓની સફળતાનાં કારણો સમજાવો. ૧૦

૪ નાગરિક સહકારી બેંક વિશે સવિસ્તર સમજાવો. ૧૦

અથવા

૪ ઈઝરાયેલની સહકારી પ્રવૃત્તિની વિશિષ્ટતાઓ ચર્ચો. ૧૦

૫ પ્રાથમિક ધિરાણ સહકારી મંડળી વિશે સમજૂતી આપો. ૧૦

અથવા

૫ ભારતમાં સહકારી પ્રવૃત્તિમાં રાજ્યના ફાળાનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૦

૬ જમીન વિકાસ બેંકો વિશે વિસ્તૃત રીતે સમજાવો. ૧૦

અથવા

૬ કિબુત્સ. ૧૦

ENGLISH VERSION

- Instructions :**
- (1) Give answers to M.C.Q. in the main answer sheet.
 - (2) Give answers to all the questions on the basis of internal options.

1 M.C.Q.

20

- (1) What is the percentage of NABARD in the working capital of co-operative banks of the state ?
 - (A) 30 to 40%
 - (B) 40 to 50%
 - (C) 50 to 60%
 - (D) 50 to 90%
- (2) What type of finance is provided to the farmers by Agriculture Co-operative Finance Society ?
 - (A) Long term
 - (B) Short term
 - (C) Medium term
 - (D) All of above
- (3) The success of Land Development Bank Activity is based upon _____.
 - (A) Workers
 - (B) Registrar
 - (C) Administrative officers
 - (D) Members
- (4) Reserve Bank gave the responsibility of Agriculture finance to which bank ?
 - (A) NABARD
 - (B) Regional Rural bank
 - (C) Nationalised bank
 - (D) State co-operative bank
- (5) What was the number of Nagrik Co-operative Bank in Gujarat State in the year 1960 ?
 - (A) 50
 - (B) 41
 - (C) 45
 - (D) 55

- (6) How many crore rupees is credited by 340 Nagrik Co-operative Bank of Gujarat average annually ?
- (A) Rs. 8000 crore (B) Rs. 8446 crore
(C) Rs. 7500 crore (D) Rs. 9300 crore
- (7) How many percentage of total population are associated with agriculture sector in Swedon ?
- (A) 25% (B) 10%
(C) 30% (D) 15%
- (8) How many percentage the forests is there in total land of Sweeden ?
- (A) 45% (B) 56%
(C) 38% (D) 52%
- (9) In the economic development of which country the co-operative dairy societies are playing major role ?
- (A) Israiel (B) Britain
(C) Denmark (D) India
- (10) What is the geographic area of Israiel in square kilometers ?
- (A) 8000 (B) 12000
(C) 7000 (D) 9000
- (11) How many countreis are there in the world of which more than 40% of total population is associated with co-operative activities ?
- (A) Five (B) Two
(C) Four (D) Three
- (12) In which year the Maclegan Committee put-stress on the co-operative education ?
- (A) 1912 (B) 1919
(C) 1915 (D) 1929

- (13) Who started the study circle for co-operative education for the first time ?
- (A) Exel Gorale (B) Dr. Michael Bond
(C) Prof. Taylor (D) Prof. Cupper
- (14) When was the co-operative dairy established in Denmark ?
- (A) 1870 (B) 1855
(C) 1843 (D) 1875
- (15) How many urban co-operative banks are completely managed by women in India ?
- (A) 27 (B) 34
(C) 40 (D) 24
- (16) Which of the characteristics is observed in Farmers of Denmark ?
- (A) Honesty (B) Country Love
(C) Noble natured (D) All the above three
- (17) In which year was National Agricultural Credit Fund established ?
- (A) 1952 (B) 1960
(C) 1956 (D) 1950
- (18) Study team to co-operative training education group was established in India in the year ?
- (A) 1956 (B) 1967
(C) 1960 (D) 1971
- (19) In which state land mortgage bank was established in 1920?
- (A) Maharashtra (B) Gujarat
(C) Andhra Pradesh (D) Punjab
- (20) How many co-operative training centres work in India ?
- (A) 50 (B) 80
(C) 90 (D) 96

2 Examine the contribution of Reserve Bank of India. **10**

OR

2 Explain the importance and limitations of Multipurpose Services of co-operative societies. **10**

3 Explain the importance of education, training and propaganda for success of Co-operative Movement in India. **10**

OR

3 Explain the reasons for the success of Co-operative Dairy Societies in Denmark ? **10**

4 Explain the details of Nagrik Co-operative Bank. **10**

OR

4 Discuss the peculiarities of Israel co-operative activities. **10**

5 Explain in brief the primary credit co-operative societies. **10**

OR

5 Evaluate the State's contribution in Co-operative movement in India. **10**

6 Explain the detail about Land Development Banks. **10**

OR

6 Kibuts. **10**
